

فصل اول

احکام عمومی

مبنی

ماده اول:

این طرز العمل به تأسی از حکم فقره (۴) ماده بیست و یکم و فقره (۱) ماده سی و نهم قانون آب به منظور استفاده از منابع آب جهت مقاصد مختلف وضع گردیده است

اهداف

ماده دوم:

اهداف این طرز العمل عبارت اند از :

1. صدور اجازه نامه استفاده از منابع آب های سطحی و زیرزمینی
2. استفاده از منابع آبهای سطحی و زیرزمینی به مقاصد مختلف
3. ریختن فاضلاب بعد از پروسه تصفیه آن
4. اشخاص حقیقی و حکمی که تأسیسات منابع آب را احداث می نمایند
5. ریختن زهاب به منابع آب بعد از پروسه تصفیه آن
6. استفاده از آب به منظور تجارت و صنعت.
7. استفاده از چشمه های آب منرالی یا چشمه های آب گرم
8. حفر کاریز جدید
9. حفرچاه های عمیق و نیمه عمیق به منظور تجارت، صنعت، زراعت، آبرسانی و سایر استفاده ها
10. اعمار بندها و سایر ساختمان ها به منظور ذخیره آب
11. اعمار ساختمانهای که به حریم و بستر مجراهای آب، تالاب ها، کاریزها و چشمه ها تجاوز نماید
12. مشارکت سکتور خصوصی در عرصه انکشاف و خدمات استفاده از منابع آب

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات که در این در طرز العمل استفاده گردیده مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

1. جواز فعالیت: سند رسمی است که به منظور اجرای کار های مربوط به ذخیره آب و سایر فعالیت های مرتبط آب مطابق احکام قانون آب صادر میگردد
2. اجازه نامه استفاده: عبارت از سند رسمی است که به منظور استفاده از منابع آب مطابق احکام قانون آب صادر میگردد
3. شخص حقیقی: به افرادی گفته می شود که دارای اهلیت و شخصیت کامل باشد

4. **شخص حکمی:** شخصیت معنوی است که واجد اهلیت حقوقی بوده و بنا بر اهداف معین به شکل مؤسسه، شرکت یا جمعیت تشکیل می گردد
5. **درخواست دهنده:** اشخاص حقیقی و حکمی است که جهت انجام فعالیت و استفاده از منابع آب به مقاصد مختلف به اداره مربوطه درخواست ارایه میدارد
6. **اداره مربوطه:** وزارت انرژی و آب است که صلاحیت صدور جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب را دارا می باشد
7. **فاضلاب:** آبهای مستعمل است که از مصارف معیشتی، بدرفت ها، کارخانه های صنعتی، معادن، زراعت، آبهای زهاب بوجود آمده و مواد در آن بشکل محلول یا جامد می باشد
8. **تخلیه:** رها کردن، دور کردن، درمحل قرار دادن یا انتشار مواد تصفیه شده در منابع آب بوده که طور مستقیم یا غیر مستقیم، متحرک یا ثابت، عمدی یا غیر عمدی از هر نقطه که باشد صورت می گیرد
9. **ارزیابی اثرات زیست محیطی:** تحلیل اثرات مثبت یا منفی محیط زیستی که از اثر فعالیتهای مختلف بوجود میآید
10. **استفاده آب برای معیشت:** عبارت از استفاده نمودن آب برای مصارف خانگی به منظور پخت و پزغذا، بهداشت و ساحات سبز می باشد
11. **استفاده آب برای صنعت:** عبارت از استفاده آب توسط اشخاص حقیقی و حکمی برای مقاصد صنعتی، تجارتي، تولیدی و یا هر نوع استفاده دیگری از آب که کیفیت کمیاب، فزیک، بیولوژیکی یا ایکوسیستم ماحول آن را تغییر ندهد
12. **آب آشامیدنی:** آبی است که خصوصیات فزیک، کمیاب، بیولوژیکی و رادیواکتیوی آن در حدی باشد که مصرف و نوشیدن آن در کوتاه مدت یا درازمدت بر صحت انسان تأثیرات سوء نداشته باشد
13. **لیتولوجی:** خصوصیات فزیک زمین را از نظر بافت، ترکیب دانه ها رنگ مورد مطالعه قرار میدهد
14. **تأسیسات ذخیروی:** عبارت از بندهای ذخیره، مخازن، حوضها وسایر ساختمانها است که به منظور ذخیره سازی آب از آن استفاده میشود
15. **شبکه های انتقالی:** عبارت از تأسیسات است که آب یا فاضلاب را از منبع به مقصد یا مکان تعیین شده انتقال میدهد
16. **مدیریت جامع آب:** عبارت از پروسه انکشاف و مدیریت همه جانبه عناصر آب و زمین ومنابع مرتبط به آن جهت رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی طور عادلانه بدون صدمه رسانیدن به پایداری ایکوسیستم های حیاتی، در نظر میگیرد

اخذ جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب در حالات ذیل حتمی می باشد

ماده چهارم:

(1) استفاده از آبهای سطحی در تجارت، صنعت، ریختن فاضلاب به منابع آبهای سطحی، اعمار تأسیسات ذخیروی، انتقالی و توزیعی آب و یا تغییر وارد نمودن در تأسیسات فوق الذکر مکلف به اخذجواز و اجازه نامه از مراجع ذیصلاح می باشد اما استفاده آب به مقاصد ذیل ازین حکم مستثنی می باشد:

1. آب آشامیدنی، معیشتی بمنظور رفع سایر ضروریات که مقدار استفاده مجموعی در شبانه روز فی فامیل از پنج متر مکعب اضافه تر نباشد

2. آبیاری عنعنوی از منابع آبهای سطحی برای زمین های زراعتی

3. آب آشامیدنی برای حیوانات

4. استفاده از آبهای سطحی در دستگاه های کوچک مولد برق و آسیاب آبی در صورتیکه به منابع آبهای سطحی، محیط زیست و حقایبه سایر استفاده کننده گان آب ضرر وارد ننماید

5. اطفای حریق

(2) استفاده از آبهای زیر زمینی در زراعت، تجارت، صنعت، انتقالی و توزیعی آن مکلف به اخذجواز و اجازه نامه از مراجع ذیصلاح می باشد اما فقره (1) جزء 1، 3 و 5 این ماده ازین حکم مستثنی می باشد

مسئولیت و مکلفیت های شخص گیرنده جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب درقبال منابع آب

ماده پنجم:

1. مالکین و اجرا کنندگان پروژه های انکشافی مکلف اند، تاثیرات منفی بر منابع آب و محیط زیست را مطابق قوانین نافذه به مصرف خویش ارزیابی نمایند

2. استفاده کنندگان آب مکلف اند، که از آب طوری استفاده نمایند که به سیستم های ایکولوژیکی ضرر نرسیده و هم باعث فرسایش و لغزش زمین و سایر تاثیرات منفی مضر دیگر به محیط زیست نشود.

3. مالیکین پروژه های انکشافی که باعث تغییر مسیر آب میشوند، مکلف اند نیازمندهای استفاده کننده گان آب و ایکوسیستم های آبی و مرتبط به آن پائین آب را مد نظر داشته باشد.

4. دارنده گان جواز فعالیت و اجازه نامه مسئولیت حفظ و مراقبت منابع آب و تأسیسات مربوط را به عهده دارند.

5. دارنده گان جواز فعالیت و اجازه نامه مکلف اند تا از آلودگی منابع آب جلوگیری نمایند

6. دارنده گان جواز فعالیت و اجازه نامه مکلف اند که قبل از استفاده آب، آزمایشات ضروری مربوطه را انجام داده و بعد از حصول نتایج آزمایشات رسماً اطلاع دهد که پروژه پیشنهاد شده بالای محیط زیست تأثیر منفی نداشته و یا اگر تأثیر منفی داشته باشد، اقدامات لازم را جهت کاهش و رفع خطرات مضره تحت نظارت اداره مربوطه انجام دهد

7. واگذاری، خرید و فروش جواز فعالیت و اجازه نامه مجاز نه می باشد

8. دارنده گان جواز فعالیت و اجازه نامه مکلف اند در صورت ملاحظه احتمال آلودگی آب به زود ترین فرصت ممکنه به مراجع ذیصلاح اطلاع دهند، هرگاه دارندگان جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب این مکلفیت خود را انجام ندهند، اداره مربوطه مطابق احکام این طرزاعمال به لغو جواز فعالیت آنان حکم صادر می نماید

فصل دوم

ارایه در خواست و شرایط آن

مراجع دریافت کننده درخواست

ماده ششم:

- (1) درخواست اخذ جواز و اجازه نامه برای استفاده آب های سطحی، استخراج آب های زیرزمینی، انتقال، تصفیه، تخلیه فاضلاب، اعمار تأسیسات ذخیره‌ای، شبکه های انتقال آب و ایجاد تغییرات در آنها به مراجع ذیصلاح تقدیم می گردد
- (2) درخواست ها در فورم های مخصوصی که از طرف مراجع ذیصلاح تهیه میگردد ارایه می شود که ضمیمه شماره (--) این طرز العمل می باشد.
- (3) درخواست دهنده مکلف است اجرت خدمات معینه (قیمت جواز) را مطابق لایحه ترتیب شده اداره مربوط هنگام اخذ جواز تادیه نماید

درخواست های متعدد

ماده هفتم:

1. درخواست کننده بمنظور پروژهای جدید التاسیس، ریختن فاضلاب و زهاب در منابع آب، استفاده از آب به مقاصد تجارتي و صنعتی، استفاده از چشمه های طبیعی دارای مواد معدنی، چشمه های آب گرم به مقاصد تجارتي، ذخیره کردن آب، حفر چاه های عمیق و نیمه عمیق به منظور تجارت، صنعت، زراعت، آبرسانی، اعمار بندها، ساختمان های به منظور ذخیره آب که ظرفیت آن از ده هزار مترمکعب تجاوز نماید، اعمار ساختمانهای که به حریم منابع آب، تالاب ها، کاریزها، چشمه ها تجاوز نماید وسایر استفاده ها (حوض های آبیازی، حمام ها، موتر شویی ها، شرکت های تولید آب آشامیدنی و یخ و موارد مشابه)، جواز فعالیت اخذ نماید
2. به هر مورد ذکر شده ماده هفتم جزء ۱ جواز جداگانه لازم و ضروری است، درخواست دهنده جواز فعالیت برای صنعت مکلف است تا جواز فعالیت برای انتقال، تصفیه و تخلیه فاضلاب نیز از مراجع مربوطه اخذ نماید

اسناد معلوماتی

ماده هشتم:

- (1) شخص و یا شرکتهای که برای موارد ذکر شده ماده هفتم جزء ۱ درخواست اخذ جواز و اجازه نامه ارایه میدارد مکلف است اسناد معلوماتی را که شامل موارد ذیل می باشد نیز به مراجع ذیصلاح ترتیب نماید:
  1. طرح تفصیل ساختمان
  2. ارزیابی تأثیرات اقتصادی، اجتماعی، محیط زیستی، هایدروژئولوژیکی و هایدروجیولوژیکی که از طرف اشخاص مسلکی و مجرب تهیه شده باشد
  3. معلومات در مورد مقدار آب که از منبع اخذ می نماید

(2) شخص و یا شرکتهای که برای انتقال، تصفیه و تخلیه فاضلاب درخواست اخذ جواز فعالیت و اجازه نامه میدهد مکلف است تا معلومات ذیل را به اداره مربوطه ارائه نماید:

1. مراحل جمع آوری فاضلاب
  2. مراحل تصفیه فاضلاب
  3. تهیه گزارش از آلودگی فیزیکی، کیمیاوی و بیولوژیکی فاضلاب، قبل از تصفیه و بعد از آن.
  4. حجم تخلیه فاضلاب سالانه
  5. تهیه گزارش از محل تخلیه فاضلاب و کیفیت آب بعد از تصفیه
  6. شرایط هایدرولوژیکی مسیر آبی از قبیل مقدار جریان، سرعت جریان، نوعیت بستر و میل دریا و غیره که فاضلاب در آن تخلیه می شود
  7. کیفیت خاک، نوع نبات و سطح آبهای زیرزمینی در ساحه ای که فاضلاب در آن تخلیه میگردد
- (3) شخص و یا شرکتهای که برای حفاری چاه به منظور استفاده تجارتي، صنعتی، زراعتی، ابرسانی و سایر موارد درخواست می دهد، مکلف است تا در موارد ذیل اسناد معلوماتی لازم را ارائه نماید:

1. موقعیت چاه پیشنهادی
  2. دلایل حفر یا توسعه چاه ها
  3. مشخصات لایه های آبدار (aquifer)
  4. مشخصات لیتولوجیکی و ساحه آبیگر
  5. آزمایش کیفیت آب و تهیه سایر گزارش ها
  6. تعیین فاصله میان چاه ها با در نظر داشت شعاع تأثیر
- (4) در صورت عدم دسترسی شخص درخواست دهنده به معلومات مندرج فقره (3) این ماده، شخص مذکور می تواند از وزارت انرژی و آب و یا سایر مراجع علمی و تخنیکی مربوطه تقاضای همکاری نماید
- (5) هرگاه حفاری چاه تنها به منظور آب آشامیدنی و معیشتی باشد از حکم فقره (4) این ماده مستثنی است. مشروط بر اینکه استخراج آب متذکره از پنج متر مکعب فی شبانه روز بیشتر نباشد

بهره برداری و حفظ و مراقبت

ماده نهم:

1. دارنده گان جواز مکلف است از آسیب پذیری منابع آبهای زیرزمینی و سطحی از کمیت و کیفیت آن به صورت متداوم کنترل و مراقبت نماید و اجراءات خویش بصورت ماهوار به مراجع ذیصلاح گزارش ارائه نماید
2. استفاده گان آب مکلف اند، جهت جلوگیری از آلودگی منابع آب و حفاظت کیفیت آب با در نظر داشت مقدار مصرف و نحوه استفاده، تدابیر لازم را مطابق معیارهای محیط زیستی در ساحات مربوط اتخاذ نماید
3. دارنده جواز مکلف است از صورت اجراءات خویش به مرجع ذیربط در ختم هر ماه گزارش دهد

-----فاضلاب-----

اطلاعیه

ماده دهم:

1. اداره مربوطه درخواست اخذ کننده جواز فعالیت و یا اجازه نامه استفاده از منابع آب را با ادارات ذیربط و مردم محل شریک سازد
2. اداره مربوطه درخواست اخذ کننده جواز فعالیت و یا اجازه نامه انتقال، محل تخلیه و تصفیه فاضلاب را با ادارات ذیربط و مردم محل شریک سازد
3. اداره مربوطه کاپی اطلاعیه را به ادارات ذیربط ارسال نماید
4. اداره مربوطه بعد از صدور اطلاعیه الی ده روز هر نوع اعتراض نسبت به اعطای جواز فعالیت را می پذیرد

قبول یا رد درخواست

ماده یازدهم:

- (1) اداره مربوطه، حد اکثر مدت ده روز از تاریخ دریافت درخواست، تصمیم خویش را مبنی بر قبول یا رد آن ابلاغ می نماید
- (2) در صورت رد پیشنهاد توسط اداره مربوطه:
  - 1- موضوع در مدت ده روز به آگاهی در خواست دهنده رسانیده شود
  - 2- در صورت موجودیت طرح بدیل، پیشنهادات ممکنه برای درخواست دهنده ارایه گردد
  - 3- در صورت پذیرش از جانب مقابل، جهت اجرای فعالیت جواز صادر گردد

فصل سوم

صدور جواز فعالیت و اجازه نامه از منابع آب

وظایف و صلاحیت های اداره صادر کننده جواز

ماده دوازدهم:

وظایف مراجع ذیصلاح در رابطه به صدور، ثبت، رد، تمدید، انتقال، تعدیل، تعلیق، لغو، نظارت از تطبیق این طرزالعمل و سایر مسایل مربوط به آن، قرار ذیل می باشد:

(1) وظایف و صلاحیت وزارت انرژی و آب:

1. حفر چاه عمیق که عمق

2. استفاده آب از منابع سطحی و زیر زمینی در پروژه های جدید التاسیس انکشافی

3. ریختن فاضلاب به منابع آبی

4. ریختن آب های زهاب به منابع آبی

5. استفاده از آب به مقاصد تجارتي و صنعتی

6. استفاده چشمه های طبیعی دارای مواد معدنی یا چشمه های آبگرم به مقاصد تجارتي

7. حفر و تجهیز چاه های عمیق و نیمه عمیق به مقاصد تجارتي، صنعتی، زراعتی، معیشتی و آبرسانی شهری

8. ساختن بندها و سایر ساختمانها به منظور ذخیره آب که ظرفیت آن از ده هزار مترمکعب تجاوز نماید

9. اعمار ساختمانهای که به حریم یا بستر مجرا های آب، دلد لزارها، کاریزها و چشمه ها تجاوز نماید

(2) وظایف سایر ادارات مطابق موادات قانون آب

(3) وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، در مدیریت و استفاده از آب در شبکه های آبیاری

(4) وزارت انکشاف دهات در مدیریت و استفاده از شبکه های آبرسانی و آبیاری روستائی

(5) وزارت امور شهرسازی و مسکن و ریاست آبرسانی و کانالیزاسیون افغانستان در مدیریت و استفاده از شبکه های

آبرسانی شهری، ذخایر و تصفیه خانه های آب آشامیدنی شبکات فاضلاب، تصفیه خانه های فاضلاب شهری و در بخش

عملیاتی شرکت آبرسانی و کانالیزاسیون شهری افغان مسوولیت دارد

(6) اداره ملی حفاظت از محیط زیست مسوولیت نظارت از اجرای درست مطالعات اثرات محیط زیستی و دیگر امور مرتبط

به محیط زیست در تمامی بخش های سکتور آب

شرایط صدور جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب

ماده سیزدهم:

اداره مربوطه حین صدور جواز فعالیت یا اجازه نامه استفاده از منابع آب موارد ذیل را در نظر گیرد:

1. موجودیت منبع آب در محل
  2. منافع ملی
  3. پلان های آینده مصرف آب برای محیط زیست، تحفظ آب و تاثیرات احتمالی آن
  4. تأثیر گذاری منفی استفاده از آب های سطحی، استخراج آب های زیرزمینی، اعمار تأسیسات ذخیروی و شبکه های انتقال آب و فاضلاب بالای محیط زیست
  5. تاثیرگذاری منفی جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب بالای حقایق های قانونی موجوده (عنعنوی و رسمی)
  6. موجودیت اعتراضات و اظهارات وارده از طرف افراد و ادارات ذیربط
  7. توانایی درخواست دهنده و معقولیت هدف آن در اعمار یا تغییر ساختمان های ذخیروی و انتقال آب به بهترین وجه و استفاده از معیار های قابل قبول
  8. مناسب بودن موقعیت حفر چاه یا تأسیسات ذخیروی و شبکه های انتقال آب و فاضلاب
  9. سایر امور که مرجع مربوط مطابق قوانین و مقررات نافذ کشور مناسب تشخیص دهد
  10. تأسیسات جدید منظور شده که باعث ایجاد سیلاب، لغزش و فرسایش زمین و سایر تاثیرات مضر بالای محیط زیست
- نگردد

وضع شرایط بالای در خواست دهنده جواز و اجازه نامه استفاده از منابع آب

ماده چهاردهم:

- (1) اداره مربوطه می تواند هنگام صدور جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از آب های سطحی و زیرزمینی شرایط لازم را با نظر داشت پیشنهاد درخواست دهنده، طور ذیل وضع نماید:
  2. محدودیت در مورد اوقات و ساعات انشعاب، ذخیره و استفاده از آب
  3. تعیین مقدار ذخیره آب و استفاده از آن در اوقات مختلف شبانه روزی، هفته وار، ماهوار، ربعوار و سالانه
  4. تعیین نقاط انشعاب، مکان ذخیره آب، رد و یا تخلیه فاضلاب به منابع آب مطابق نورم تعیین شده اداره مربوطه
  5. نصب و نگهداری وسایل جهت اندازه گیری مقدار مصرف آب مورد استفاده
  6. و سایر تخلفات درخواست دهنده که در تضاد با قوانین باشد
- (2) مراجع ذیصلاح می تواند هنگام صدور جواز فعالیت جهت کنترل فاضلاب شرایط ذیل را وضع نماید:
  1. محدودیت در مورد مقدار فاضلاب که به طور دایم یا در اوقات خاص جریان می یابد
  2. ارائه گزارش از اطلاعات کیفی فاضلاب به صورت ماهوار، ربعوار و سالانه یا در کوتاه مدت که مرجع مربوطه تعیین می نماید
  3. درخواست دهنده مکلف به تطبیق معیارهای تخلیه فاضلاب است که از طرف مراجع ذیصلاح تعیین شده

تأیید و ثبت جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب

ماده پانزدهم:

2. اداره حوزه فرعی دریائی مکلف است که اسناد درخواست دهنده را بصورت همه جانبه بررسی نماید و با تفصیلات آن به شمول تغییر، تمدید، تعویض و الغاء آن غرض کنترل و طی مراحل بعدی به اداره حوزه عمومی دریائی ارسال بدارد.
3. اداره حوزه عمومی دریائی بعد از کنترل و تأیید درخواست آنرا به وزارت انرژی و آب ارسال نماید.
4. وزارت انرژی و آب بعد از ارزیابی جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب با در نظر داشت موادات ماده چهاردهم را منظور و جهت اجراءات بعدی به اداره ذیربط ارسال گردد

اجازه نامه فعالیت مؤقت برای استفاده آب

ماده شانزدهم:

1. مراجع ذیصلاح می تواند برای متقاضی، اجازه نامه استفاده موقت جهت برداشت، ذخیره و استفاده از آب را صادر نماید
2. مدت اجازه نامه استفاده موقت یکسال بوده و در صورت ضرورت توسط مرجع مربوطه حسب نوعیت اجازه نامه تمدید میگردد
3. شخص درخواست دهنده اجازه نامه مؤقت، مکلف است اجرت خدمات تعیین شده را پرداخته و با ارائه معلومات ضروری، مرجع مربوط را قانع سازد که استفاده آب طور مؤقتی می باشد

مدت اعتبار جواز

ماده هفدهم:

1. مدت اعتبار جواز فعالیت یکسال بوده و در هر سال مالی قابل تمدید می باشد.
2. در صورت عدم تصفیه مالی شرکت جواز به تعلیق در آورده می شود

فصل چهارم

تغییر، تعلیق، الغاء، انتقال و تمدید جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب و فاضلاب

الف : درخواست تغییر جواز فعالیت

ماده هژدهم:

1. دارنده جواز فعالیت می تواند برای کاهش یا افزایش مقدار آب تعیین شده در جواز فعالیت یا استفاده از آب برای مقاصد دیگر، درخواست جداگانه ارائه نماید
2. درخواست در فورم معینه به مراجع ذیصلاح ارایه میگردد
3. درخواست بامعلومات کافی همراه باشد تا مرجع مربوطه بتواند به اساس آن تصمیم گیری نماید
4. تغییر درخواست بدون پرداخت اجرت خدمات پذیرفته نمی شود
5. مراجع مربوطه طی مدت ده روز از دریافت درخواست، تصمیم خویش را مبنی بر رد یا قبول آن ابلاغ می نماید

ب : تعلیق و الغای جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب

ماده نوزدهم:

(1) مراجع ذیصلاح می تواند بنا بر عوامل ذیل جواز فعالیت را به حالت تعلیق و یا لغو نماید:

1. در صورت که منافع ملی ایجاب نماید
  2. در صورتیکه آب به قدر کافی برای استفاده مقاصد متعدد موجود نباشد
  3. تخطی از رعایت احکام این طرز العمل و سایر اسناد تقنینی مربوط به آب
  4. عدم استفاده از جواز فعالیت و اجازه نامه آب الی یکسال بعد از صدور جواز
  5. استفاده از منابع آب بیش از حد مجاز و معین و یا اینکه برای محیط زیست ضرر وارد نماید
  6. انتقال جواز فعالیت به شخص دیگر بدون موافقه اداره صادر کننده جواز صورت گرفته نمی تواند
  7. عدم ارایه اسناد مطالبه شده در خلال یکماه از ارسال اطلاعیه کتبی توسط اداره مربوطه
  8. در صورت که دارنده جواز فعالیت اطلاعات لازم مربوط به آب را جمع آوری نه نماید و یا قادر به ارائه معلومات خواسته شده در وقت معینه آن نگردد
  9. به اساس تقاضا دارنده جواز و یا اجازه نامه
  10. در صورت که دارنده جواز فعالیت قادر به اتمام اعمار تأسیسات ذخیره و شبکه های انتقال آب و فاضلاب مطابق احکام این طرز العمل و سایر اسناد تقنینی نافذ کشور بدون عذر معقول در مدت تعیین شده نگردد
- (2) در صورت که اداره مربوطه بنا بر یکی از عوامل مندرج فقره (1) این ماده، تصمیم به لغو جواز فعالیت بگیرد، موضوع را کتباً به دارنده جواز فعالیت اطلاع میدهد

(3) در صورت که مرجع مربوطه در خلال یکماه از ارسال اطلاعیه، در مورد الغاء و تعلیق جواز فعالیت از دارنده آن اعتراض دریافت نماید در مورد رسیدگی نموده و تصمیم اتخاذ نماید که جواز فعالیت را لغو، تعلیق و یا به حالت قبلی اش گذاشته قیود و شروط بیشتری بر آن وضع نماید

(4) تعلیق یا الغاء جواز فعالیت یا اجازه نامه استفاده از منابع آب بر سایر مکلفیت های شخص تأثیر ندارد

(5) تعلیق و الغاء جواز فعالیت انتقال فاضلاب:

1. در صورت که مراجع ذیصلاح تشخیص دهد که از اثر تخلیه فاضلاب به منابع آب، حالت بوجود آید که به سلامتی انسانها، محیط زیست مضر بوده و یا منافع ملی را تهدید نماید، جریان تخلیه فاضلاب قطع الی حل مشکل جواز فعالیت به تعلیق در آورده شود

2. دارنده جواز فعالیت با دریافت دستور تشخیص اضرار فاضلاب، بلافاصله جریان فاضلاب را قطع نموده و اقدامات لازم را اتخاذ نماید

3. در صورت عدم رعایت جزء ۱ این بخش جواز انتقال فاضلاب لغو می گردد

جبران خساره

ماده بیستم:

(1) در صورت که در اثر حفر و بهره برداری از چاه جدیدالاحداث و سابقه در اراضی بکر و بایر به منابع آب مجاور نقصان وارد گردد:

1. در صورت حفر چاه جدید و سابقه خود سر که باعث کاهش و یا خشک شدن منابع آب مجاور که دارای مجوز قانونی باشد شخص و یا نهاد متخلف مکلف به پرداخت هزینه خسارات وارده مطابق قانون و عرف محل به متضرر میباشد

2. در صورت کاهش و یا خشک شدن منابع مجاور با حفر چاه جدید قابل جبران نباشد در این صورت با توافق طرف یا طرفین مقدار کاهش یافته آب منابع مجاور در قبال دارنده جواز فعالیت و یا اجازه نامه استفاده از منابع آب به موافقه مراجع ذیصلاح از چاه جدید تأمین گردد.

3. در صورت عدم توافق طرف یا طرفین موضوع جهت حل و فصل به اداره ذیربط محول گردد.

4. هرگاه طرف یا طرفین به تصمیم مراجع ذیصلاح قناعت نداشته باشند میتوانند اعتراض خود را کتباً در خلال ده روز بعد از ابلاغ تصمیم غرض رسیدگی به اداره مربوطه ارایه نمایند.

5. در صورت که چاه جدید دارای مجوز قانونی در اراضی بکر و بایر حفر شده باشد و منابع آب مجاور را جذب ننماید، احکام بالا در مورد آن جاری نخواهد شد.

(2) ----- فاضلاب -----

(3) لغو جواز فعالیت به اساس عدم رعایت احکام مندرج این طرزالعمل اداره صادر کننده جواز مکلف به جبران خساره نمی باشد

حالات اضطراری

ماده بیست و یکم:

- (1) درحالت اضطرار مراجع ذیصلاح می تواند با صدور اطلاعیه جواز فعالیت را الی حل مشکل در حالت تعلیق قرار دهد
- (2) درحالت اضطرار مراجع ذیصلاح می تواند در مورد نقاط آبیگیر، ذخیره، استفاده از منابع آب و تخلیه فاضلاب
هدایات لازم طبق احکام این طرزالعمل صادر نماید
- (3) اطلاعیه یا هدایات مندرج فقره (1) و (2) این ماده تنها از طریق اداره صادر کننده جواز فعالیت ابلاغ می گردد

کاهش مقدار آب مجاز

ماده بیست و دوم:

- (1) درصورت که از اثر تغییرات اقلیمی یا موارد دیگر، در منابع آب کاهش بوجود آید مراجع ذیصلاح موضوع را با نشر اطلاعیه به دارنده گان جواز فعالیت ابلاغ نماید
- (2) مراجع ذیصلاح می تواند جهت رفع نیازمندی های دارنده گان جواز فعالیت مقدار آب مجاز را به طور نسبی با در نظر داشت استعجالیت جیره بندی نماید
- (3) مقدار آب آشامیدنی و معیشتی از حد مجاز آن کاهش نمی یابد، مگر در حالات اضطراری

د- انتقال حقوق جواز فعالیت

ماده بیست و سوم:

- 1- دارنده جواز فعالیت نمیتواند امتیاز جواز فعالیت مربوطه خویش را به شخص ویا نهاد دیگر انتقال دهد مگر درحالات ذیل:
1- وارثین دارنده جواز فعالیت به مراجع ذیصلاح الی مدت یکماه درخواست خویش را ضم اسناد قانونی که وراثت شان را تثبیت کند، جهت انتقال حقوقی جواز فعالیت ارایه نماید
- 2- تمام جایداد ها وملکیت های که در آن فعالیت های منابع آب صورت میگیرد و دارای جواز فعالیت باشد در صورت خرید و فروش جایداد بایع مکلف به اخذ جواز فعالیت جدید می باشد
- 2- اداره مربوطه انتقال جواز فعالیت را به عین شروط قبلی برای درخواست دهنده منظورمینماید
- 3- مالک فابریکات صنعتی که جواز فعالیت انتقال فاضلاب به نامش صادر شده است، میتواند برای انتقال جواز فعالیت به شخصی دیگر که آن ملکیت را تصاحب می نماید به اداره مربوطه درخواست مجدد ارایه نماید

ه- تمدید جواز فعالیت

ماده بیست و چهارم:

- 1- دارنده جواز فعالیت مکلف است که طی مدت یکماه قبل ازختم مدت اعتبار جواز فعالیت، با استفاده از فورم های معینه، در خواست تمدید را به اداره مربوطه ارایه نماید
- 2- دارنده جواز فعالیت مکلف است معلوماتی را که مرجع مربوط نیاز دارد در مدت معینه تقدیم نماید
- 3- دارنده جواز فعالیت مکلف است حین ارایه درخواست برای تمدید جواز فعالیت، اجرت معینه را پردازد
- 4- درخواست تمدید جواز فعالیت بدون دلیل موجه رد نمی گردد

فصل پنجم

حق اعتراض

اعتراض در مورد تصمیم اداره مربوطه

ماده بیست و پنجم:

درخواست دهنده حق اعتراض را در مورد تصمیم اداره مربوطه مبنی بر رد، تعلیق و الغاء جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب را دارا می باشد

اعتراض شخص / اروگانهای متضرر

ماده بیست و ششم:

1. در صورت که شخصی از اثر اعطای جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب به حبابه شخص دیگری ضرر وارد نماید، شخص متضرر می تواند طی مدت مندرج جزء 4 ماده دهم این طرز العمل اعتراض کتبی خویشرا همراه با دلایل موجه به مراجع ذیصلاح ارائه نماید
2. مراجع ذیصلاح مطابق جزء 1 این ماده بیست و ششم اعتراض کتبی دریافت شده را بررسی نموده و در مورد آن تصمیم میگیرد و یا موضوع به اداره مربوطه ارجاع می گردد.

مراحل اعتراض

ماده بیست و هفتم:

1. شکایت و اعتراض علیه تصمیم و فیصله حوزه فرعی دریائی به اداره حوزه عمومی دریایی ارایه میگردد در صورت عدم قناعت موضوع به وزارت انرژی و آب فرستاده شود، در صورت عدم قناعت شاکی از فیصله وزارت انرژی و آب موضوع به محکمه ذیصلاح محول میگردد
2. سایر ادارات ذیصلاح متیواند مراحل اعتراض را مطابق پروسه کاری خویش تنظیم نماید.

فصل ششم

احکام متفرقه

تأسیسات و شبکه های قبلی

ماده بیست و هشتم:

1. اشخاص مندرج ماده چهارم که قبل از انفاذ این طرز العمل از آب استفاده نموده اند، مکلف اند که جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب را اخذ نمایند
2. مالکین تأسیسات ذخیروی و تأسیسات انتقال آب یا فاضلاب با استفاده از فورم های معینه و پرداخت اجرت خدمات تعیین شده، به اداره مربوطه درخواست ارایه نمایند
3. مراجع ذیصلاح بعد از کنترل و ارزیابی تخنیکی وصحت اسناد در خلال هفت روز بعد از دریافت در خواست جواز، آن را ثبت نموده و جواز فعالیت یا اجازه نامه استفاده از منابع آب را با در نظر داشت احکام این طرز العمل وسایر اسناد تقنینی نافذه صادر نمایند
4. مراجع مربوط می تواند قبل از صدور جواز فعالیت یا اجازه نامه استفاده، از درخواست دهنده خواهان تمام معلومات مورد نیاز را جهت ارزیابی مطالبه نماید

چاه های موجوده

ماده بیست و نهم:

1. شخصی که قبل از انفاذ این طرز العمل، چاه را به مقاصد تجارتي صنعتی، زراعتی و آبرسانی حفر نموده است، مکلف دانسته می شود تا در خلال سه ماه بعد از تاریخ انفاذ این طرز العمل جهت ثبت به مراجع مربوطه درخواست ارایه نمایند
2. مراجع مربوطه در خلال دو ماه از تاریخ دریافت درخواست، بعد از مطالبه و بررسی اسناد تخنیکی جواز را صادر می نماید

رعایت اصول

ماده سی:

- دارنده گان جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب، شبکه انتقال، تخلیه، تصفیه فاضلاب، اعمار و تغییرات ساختمانهای منابع آب و سایر فعالیت های مرتبط به مکلف به رعایت اصول ذیل می باشند :
1. احکام قوانین ، مقررات نافذه
  2. احکام مندرج این طرز العمل، طرز العمل توزیع جواز شبکه های آبرسانی وسایر اسناد تقنینی مرعی الاجراء
  3. شفافیت و حسابدهی
  4. ارایه خدمات مؤثر و مشمر در عرصه کاری مربوط

وضع لوایح

ماده سی و یکم:

اداره مربوطه به منظور تطبیق بهتر احکام این طرزالعمل میتواند لوایح مورد نیاز را وضع نمایند

انفاذ

ماده سی و دوم:

این طرزالعمل در (۶) فصل، (۳۲) ماده و (---) ضمیمه ترتیب بعد از منظوری مقام ذیصلاح مرعی الاجراء می باشد

نوت: قسمت های از مواد این طرزالعمل که underlined گردیده از قانون آب اخذ شده، ازینکه قانون آب کشور فعلاً در حال بازنگری قرار دارد از همین سبب نشانی شد گردیده است، در صورت موادات ذکر شده در قانون آب تغییر نماید مطابق آن اصلاح خواهند شد

فهرست مندرجات

صفحه

عنوان

موادات

فصل پنجم

حق اعتراض

13	اعتراض درمورد تصمیم اداره مربوطه	ماده بیست و پنجم
13	اعتراض شخص/ ارگانهای متضرر	ماده بیست و ششم
13	مراحل اعتراض	ماده بیست و هفتم

فصل ششم

احکام متفرقه

14	تأسیسات و شبکه های قبلی	ماده بیست و هشتم
14	چاه های موجوده	ماده بیست و نهم
14	رعایت اصول	ماده سی
15	وضع لوایح	ماده سی و یکم
15	انفاذ	ماده سی و دوم

جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت انرژی و آب

د افغانستان اسلامی جمهوریت

د اوبو او انرژی وزارت

معینیت آب

ریاست طرح و تنظیم پالیسی آب

مسوده

طرز العمل جواز فعالیت و اجازه نامه استفاده از منابع آب

عقرب ۱۳۹۷ هـ. ش